

НОВОРІЧНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНЦІВ

З поміж багатьох сучасних свят Новий рік для українців є найулюбленішим, адже він відокремлює старе від нового, даючи надію, що прийдешній час, буде кращим, ніж минулий. Але ось історія з датами досить не проста: наші предки святкували Новий рік то в березні, то в січні, то у вересні. Та і зараз люди встигають два рази посвячувати і «старий», і «новий» рік.

Слід все ж наголосити, що суттєві зміни у новорічні традиції українців принесла революція 1917 року. Одним із перших указів радянської влади у 1918 році став декрет про перехід на григоріанський календар. У 1582 році юліанський календар був реформований Папою Римським Григорієм XIII і, попри численну опозицію духовенства, прийнятий католицькими країнами у кінці XVI ст., а протестантськими – у XVIII ст. Керуючись догматом про те, що юліанський календар більш точно відбиває біблійну історію, згідно з якою християнська Пасха не може передувати єврейській. Православна церква не визнала календарної реформи і досі послуговується старим стилем, що має різницю з новим у 13 днів.

Проте незалежно від того, як мінялись дати, традиції – це те, що ми дійсно можемо зберегти. Тож далі піде мова не про історію святкування Різдва Христового та Нового року, а саме про українські новорічні традиції. Адже святковий стіл із кутею та іншими традиційними стравами, щедрування, засівання і навіть ворожіння – все це в тій чи іншій мірі залишилось і дотепер та створює затишок і об'єднує українців, як в Україні так і за її межами, в одну велику родину.

Усім нам в дитинстві розповідали про те, що десь живе міфічний чоловік, якого називають Санта-Клаусом, Пер Ноелем, а у нас – Дідом Морозом або Святим Миколаєм. Так само ми зараз почуємо, що не було в українських новорічних традиціях і ялинки, без якої ми сьогодні не уявляємо цього свята. Натомість був «дідух», якого робили з першого або останнього зажинкового снопа. Обв'язували дідуха стрічкою, прикрашали різнокольоровими смужками, яблуками, спеціально виготовленим печивом, засушеними квітами і ставили у світлиці біля покуття. Стояв дідух у світлиці протягом усіх новорічних і різдвяних свят, а символізував він спільного предка.

Сьогодні все ж традиції в українців дещо змінилися – замість дідуха давно стала рідною прикрашена іграшками ялинка, а діти беззаперечно вірять у Діда Мороза чи у Святого Миколая. Проте багато традицій залишаються і до сих пір незмінними. До святкової Святої вечері, так само як і колись, збираються всією родиною, подають кутю та дванадцять пісних страв, а у перший день нового року люди ходять в гості одне до одного із привітаннями та засіваннями, які також залишилися досить поширеною традицією, особливо у селах, де часто зодягаються у новорічні костюми, водять «Козу», ходять із «Меланкою». Залишилося під час новорічного святкування в Україні й щедрування – обхід хат із побажаннями щастя та здоров'я членам сім'ї і розвитку господарства, що супроводжується щедруваннями, віншуваннями у віршах чи піснях. Господарі радісно зустрічають посівальників, пригощаючи їх яблуками, пиріжками, цукерками, печивом та дрібними грошима. Зерно, яке посівальники розкидають у домі під час поздоровлень, господиня ще й зараз обережно змітає та дає їсти курям, щоб ті краще неслися чи додає до зерна, яке весною висіє у полі.

Наші предки вірили, що від поведінки людини напередодні свята, її слів та моральності вчинків, від обрядових дій залежатиме життя у наступному році. У радянські часи більшість людей не дуже переймалися національними традиціями, а за останні двадцять п'ять років у святкування Нового року увійшли елементи обрядовості західноєвропейських та східних народів. Типовий сценарій сучасної зустрічі Нового року містить елементи різдвяного свята (прикрашання ялинки, обмін подарунками), радянського побуту (слухання виступів вождів, урочистого гімну), східних традицій (вибір кольору одягу відповідно до року певної тварини), а також магичні обряди (спалювання записки з бажанням і ковтання попелу від неї разом із шампанським). Та навіть сьогодні, коли головною діючою особою на новорічні свята став телевізор, українці все одно намагаються додати до новорічного столу певні національні ритуали. Адже люди добре розуміють, що вилучення духовного із сучасної святково-обрядової культури перетворює її на розваги, що змінюються у календарній послідовності, залишаючи своїм учасникам лише синдром святкової втоми. Тож, напевно, варто згадувати про історію та походження новорічних свят, традиції їх відзначення і самим активно бути їх учасниками?

Продовження на ст. 2

“В колективі,
через колектив,
для колективу”

А.С. МАКАРЕНКО

У номері:

- 1 Новорічні традиції українців
- 2 100-річчя Соборності України
- 3 Виховний захід до Дня Соборності
- 4 Навчання викладачів під час зимових канікул

КОЛЕДЖАНИ

НОВОРІЧНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНЦІВ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Україна починається з тебе!

Майстер виробничого навчання Олександр Іванович Коваленко вважає, що щасливим можеш бути тоді, коли даруєш чудовий настрій іншим. З ним погоджуються і учні нашого освітнього закладу, які під час новорічних свят одягли костюми милих звірят і допомагали дарувати цукерки та гарний настрій усім дорослим, молоді та дітям, які також посміхались у відповідь на побачене привітання.

Олександр Іванович разом зі своїми учнями, Качасвим Геннадієм та Болошом Олександром, розпочали новорічні святкування, зокрема із вшанування святого Миколая, а далі був привітальний шлях Діда Мороза й тваринок, що розпочався з коледжу, продовжився у гуртожитку нашого закладу освіти та закінчився на Софійській площі.

Учасники карнавального дійства співали, танцювали біля центральної ялинки міста Києва, а Дід Мороз дарував ласощі малечі, яка зустрічалась на вулиці та біля ялинки. Вдячні діти

розповідали вірші та із задоволенням спілкувались із Дідом і його тваринками. Не обійшлося і без телебачення – телеканал «1+1» транслював побачене біля ялинки наживо, в кадр потрапили і наші казкові герої.

Чотирнадцятого січня Олександр Іванович разом з друзями-бігунами в українських костюмах щедрували в місті Херсон, даруючи людям радісні посмішки та гарний настрій, вшановуючи тим самим українські традиції. Головне, що отримали учасники дійства – це позитивний настрій на цілий рік та віру в краще майбутнє, а також підтвердили гасло:

«Україна починається з тебе!» Пишаємося! Наслідуюмо! Розуміємо – щастя в кожній миті нашого життя.

Марія Лозова
Оксана Коптюх
Олександр Коваленко

100-РІЧЧЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

В історії кожної нації є особливі пам'ятні дати. Одною з таких дат в Україні є День Соборності.

Внаслідок складних і буремних подій XVII – XVIII ст. українські землі опинилися в складі іноземних держав. Українці, замість того, щоб розбудувати власну державу, змушені були працювати на благо інших держав і проливати кров за чужі інтереси. В результаті Перша світова війна стала для них братовбивчою.

Але українці «від Сяну до Дону» (українські етнічні землі) завжди прагнули відродити власну державу. Саме про це мріяли Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Тарас Шевченко, Іван Франко і мільйони простих людей, котрі хоч і жили під владою різних держав, але з покоління в покоління передавали відчуття єдиної нації.

Символічно, що наш національний гімн «Ще не вмерла України...» був створений українцями з різних боків річки Збруч. Слова написав наддніпрянець Павло Чубинський, а музику – галичанин Михайло Вербицький.

Українська революція 1917 – 1921 рр. створила передумови для відновлення незалежної соборної української держави. Спочатку на руїнах Російської імперії постала Українська Народна Республіка (УНР), яка була проголошена IV Універсалом УЦР в січні 1918 року. А вже в листопаді 1918 року на теренах колишньої Австро-Угорщини утворилася Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР). Майже відразу почалися перемовини про об'єднання в єдину державу.

Двадцять другого січня 1919 року (це була перша річниця проголошення IV Універсалу ЦР) на Софійській площі у Києві було проголошено Акт злуки УНР і ЗУНР.

Для багатьох людей це була одна з найважливіших подій у їхньому житті.

Незважаючи на сильний мороз, людей зібралось так багато, що дехто змушений був залазити на дерева. Делегацію від ЗУНР зустрічали з великою пошаною. Київ зустрів їх, як справжня українська столиця (задля них українською переклали більшість вивісок у місті). Для представників з інших країн виступи перекладали іноземною мовою.

Продовження на стор. 3

КОЛЕДЖАНИ

100-РІЧЧЯ СОБОРНІСТІ УКРАЇНИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Не всі поділяли радість українців. Вже в цей день війська УНР змушені були воювати проти армії більшовицької Росії. Фронт проходив лише за 70-100 км від Києва. Боездатної армії в УНР не було, багато отаманів просто розбіглися. Проти Західної області УНР (колишня ЗУНР) агресію здійснювала Польща.

Об'єдналися, але достатньої єдності не було. Це яскраво проявилось на Паризькій мирній конференції, на яку прибули дві українські делегації (від УНР і ЗУНР). Це сприйняли неоднозначно.

Об'єднання в єдину державу не було доведено до кінця через низку причин. Армія УНР змушена була під натиском військ більшовицької Росії залишити майже всю територію України. Військо ЗУНР воювало проти польської армії і теж втрачало контроль над своєю територією.

У 1920 році Симон Петлюра приймає непросте рішення, за яке його засудило навіть найближче оточення, – щоб мати союзника у боротьбі з більшовицькою Росією, він підписує договір з Польщею і віддає їй частину Західної України. Були помилкові дії і у політиків Західної області. В результаті Євген Петрушевич оголошує Акт Злуки недійсним. Соборна Україна перестає існувати навіть на папері. Але на той час українці практично не контролювали своєї території. На десятки років Україна опинилася у ярмі чужоземців.

Багатовікова історія нашого народу доводить – наша сила в єдності. Саме вона дала нам можливість побудувати одну з найрозвинутіших держав в світі – Київську Русь. Єдність, згуртованість давали можливість козакам відстоювати свою свободу і права, а українцям під час визвольної війни XVII століття створити на частині українських земель власну державу – Військо Запорізьке (Гетьманщину). Згуртований народ дав відсіч нацистам в роки Другої світової війни. Згуртованість допомогла нам відстояти наш вибір під час Помаранчевої революції і Революції Гідності. В той же час наші поразки часто наставали внаслідок розбрату. Він призвів до панування монгол і занепаду українських земель, загарбання їх іноземними державами, Руїни XVII століття.

Сто років тому українці не змогли зберегти Соборність. А чи зможемо зараз? Сподіваюсь, що так. Хочеться вірити, що політики і суспільство добре засвоїли уроки історії. Сила держави, суспільства – в єдності. Але єдність – не мета, а умова (єдність заради чогось). Наша мета – шанована, успішна, правова українська держава, мир і добробут всіх, хто в ній живе. Це те, що об'єднує північ і південь, захід і схід України.

Олена Коваленко

Виховний захід до Дня Соборності

Двадцять другого січня, у день столітнього ювілею Дня Соборності, у гуртожитку коледжу було проведено усний інформаційний бюлетень "22 січня – День Соборності України". Метою виховного заходу було формування національно свідомого громадянина Української держави, виховання у молоді глибокої поваги та любові до Батьківщини. Сучасній молодій людині важливо знати, що вперше у XX столітті українська незалежність була проголошена 22 січня 1918 року IV Універсалом Української Центральної Ради, а вже за рік, 22 січня 1919 року, на Софійському майдані в Києві відбулася не менш вагома подія – об'єднання Української Народної Республіки (УНР) і Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР) в одну державу. Під час заходу було наголошено, що Акт Злуки 22 січня 1919 року – це орієнтир для усіх поколінь борців за волю України, заклик до єдності й неподільності українських земель і українського народу від Закарпаття до Донбасу.

Під час перегляду документальної кінохроніки студенти змогли поглибити знання про історичний факт злуки українського народу, краще зрозуміти його значення. В умовах протидії російській агресії важливо говорити не тільки про 24 серпня 1991 року – подію, яка стала логічним завершенням боротьби українців за незалежність, а й про цілу низку історичних подій XX століття, що були визначальними для українського державотворення. Це:

- 22 січня 1918 року – проголошення незалежності Української Народної Республіки;
- 22 січня 1919 року – проголошення Акту злуки УНР і ЗУНР;
- 30 червня 1941 року – проголошення Акту відновлення української державності;
- 16 липня 1990 року – ухвалення Декларації про державний суверенітет України;
- 1 грудня 1991 року – Всеукраїнський референдум на підтвердження Акту проголошення незалежності України.

Усі ці події підтверджують тривалий і непростий шлях України до незалежності та власної державності. Головний висновок, що зробили студенти, прослухавши інформацію та переглянувши фільми про події столітньої давності: за будь-яких обставин українці мають залишатися згуртованою нацією, міцно триматися один одного і в жодному разі не допускати ані найменшої поступки у питанні єдності й територіальної цілісності України.

Організувала та провела захід викладач Лозова Марія Степанівна та студенти групи 46 БП Каратнюк Мар'яна і Шитик Вікторія.

Мар'яна Каратнюк

КОЛЕДЖАНИ

НАВЧАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ПІД ЧАС ЗИМОВИХ КАНІКУЛ

Для викладачів нашого освітнього закладу під час зимових канікул з 9 по 11 січня 2019 року адміністрація коледжу організувала курси підвищення кваліфікації "Тренінгові технології навчання".

Проводив курси кандидат економічних наук, доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва Полтавського університету економіки і торгівлі Ігор Вікторович Юрко, який також є і співавтором наданого методичного матеріалу для учасників курсів.

Теоретичну частину навчального матеріалу на тему «Сучасні інтерактивні методи навчання» учасники курсів опрацювали дистанційно, а практична частина, де були всі заявлені методи навчання, безпосередньо опрацьована в коледжі. Розпочато заняття тренінгом із представлення, де кожен учасник мав відповіді на певні питання: його асоціації до поняття «інтерактивний метод»; чи використовує він інтерактивні методи навчання в своїй практиці; чи є у нього проблеми при використанні даних методів, а також, яка у нього улюблена тваринка. Відповіді були доволі цікавими, особливо на останнє запитання.

Ігор Вікторович чітко пояснив сутність різних ділових ігор та кейсів, наприклад «Паратейтр», «Веселі картинки», «Зіпсований телефон», «Будівництво мосту» та розповів про значення використання інтерактивних методик у навчальному процесі.

Двадцять п'ять учасників курсів було зручно ділити на команди, і це дало можливість спроектувати роботу у академічній групі. Так, наприклад, під час ділової гри «Будівництво мосту» за

допомогою паперу, скрепок та ножиць потрібно було збудувати міст, що витримає вагу мобільного телефону. Учасників було поділено на чотири команди. Це допомогло наочно побачити роботу в команді, яка швидко може придумати правильне вирішення поставленої задачі.

Цікавим було і завдання «Якби я був президентом», під час виконання якого не було правильної відповіді: кожен учасник отримав перелік певних дій, які потрібно було розташувати відповідно до першочергової важливості їх виконання. Обговорення було як колективним так й індивідуальним.

Родзинкою тренінгу стала ділова гра «Торги на ринку», де кожен викладач зміг відчувати себе покупцем і продавцем умовної продукції. Результатом цієї гри був найбільший прибуток продавців, адже за короткий час потрібно було продати продукцію за певну ціну, при цьому отримати прибуток, а покупцям – купити товар за найменшою ціною, тобто навчитися торгувати.

Інтерактивні методи навчання дозволяють активізувати студентську аудиторію, розвинути креативні навички та зробити навчальний процес цікавим і творчим.

Навчання пройшло у теплій невимушеній атмосфері. Викладачі практично випробували багато цікавих методів, які зможуть використати на своїх заняттях. Побажаємо їм успіхів у педагогічній діяльності!

Оксана Коптюх

Київський професійно-педагогічний коледж імені Антона Макаренка
м.Київ- 135 вул. В. Чорновола, 24
тел. 236-11-11, 236-97-78
факс: (044)236-97-65, 236-34-51
e - mail: college@kppk.com.ua
web-site: kppk.com.ua

- Статті публікуються в порядку обговорення.
Автори надрукованих матеріалів відповідають за добір і точність наведених фактів і даних та інших відомостей.
- Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати текст. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

РЕДАКЦІЙНА РАДА: Голова — директор коледжу О. І. Щербак,
заст. голови — заст. директора — В. П. Кондратьєва,
ЧЛЕНИ РАДИ: гол. редактор — М. С. Лозова,
літер. редактор — О. М. Коптюх, техн. редактор — М. М. Колос. Комп'ютерний набір і верстка — В. І. Коваль
ТИРАЖ: 25 шт.
Рекомендована ціна: договірна